

Täysistunto

Perjantai 26.10.2018 klo 13.07—13.34

Täysistunto alkoi klo 13.07. Täysistunto päättyi klo 13.34.

Puhetta johti puhemies Paula Risikko (13.07—13.34).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 25.10.2018 antanut hallituksen esitykset HE 209-214/2018 vp.

2.2. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 25.10.2018 antanut eduskunnalle selonteon VNS 6/2018 vp liikuntapolitiikasta.

2.3. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 362, 369-374, 376, 378, 379, 381, 382, 385-388, 392, 394/2018 vp.

2.4. Toimenpidealoitteet

Puhemiesneuvosto on 23.10.2018 päättänyt lähettää valiokuntiin toimenpidealoitteet TPA 33, 36-46, 48-58/2018 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion virkamieslain ja kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain sekä poliisin hallinnosta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 37/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 11/2018 vp

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on hallintovaliokunnan mietintö HaVM 11/2018 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 25.10.2018 pidetyssä täysistunnossa.

Nyt käsitellään muutosehdotukset.

1. lakiehdotus

9 c §

Sirpa Paatero sd: Arvoisa rouva puhemies! Esitän, että hyväksytään vastalauseen mukaisesti.

Matti Semi vas: Kannatan edustaja Paateron tekemää esitystä.

Puhemies Paula Risikko: Sirpa Paatero on Matti Semin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Sirpa Paateron ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 107, ei 68; poissa 24 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

10 §

Sirpa Paatero sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämäkin virkasuhteisten työehtojen heikennys esitetään vastalauseen mukaisesti hylättäväksi.

Matti Semi vas: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Paateron tekemää esitystä.

Puhemies Paula Risikko: Sirpa Paatero on Matti Semin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Sirpa Paateron ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 68; poissa 25 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

32 §

Sirpa Paatero sd: Arvoisa rouva puhemies! Samoin, emme halua heikentää virkamiesten työehtoja, jotenka esitetään hylättäväksi.

Matti Semi vas: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Paateron tekemää esitystä.

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

Puhemies Paula Risikko: Sirpa Paatero on Matti Semin kannattamana ehdottanut, että pykälä hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Sirpa Paateron ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 68; poissa 25 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännös

Sirpa Paatero sd: Arvoisa rouva puhemies! Myöskin tässä kohtaa sama logiikka, elikkä esitän hylättäväksi.

Matti Semi vas: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan edustaja Paateron tekemää esitystä.

Puhemies Paula Risikko: Sirpa Paatero on Matti Semin kannattamana ehdottanut, että voimaantulo- ja siirtymäsäännös hyväksytään vastalauseen mukaisena.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Sirpa Paateron ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 106, ei 68; poissa 25 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 37/2018 vp sisältyvien 1.-3. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 72/2018 vp

Valiokunnan mietintö PuVM 1/2018 vp

Toinen käsittely

Puhemies Paula Risikko: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.11 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten määrä kasvaa kovaa vauhtia. Itse asiassa ammattimaisessa käytössä lennokkeja on noin 2 200, mutta arviot yksityisistä lennokinkäyttäjistä ovat niinkin isossa haaruksassa kuin 50 000:sta 100 000:een, eli oikeastaan kenelläkään Suomessa ei ole tarkkaa käsitystä siitä, miten paljon näitä miehittämättömiä lennokkeja, droneja, on suomalaisten käytössä. Tämä on itse asiassa sellainen huoli, jota täytyisi Suomessa paremmin seurata ja jopa miettiä, pitäisikö näitä kirjata ja rekisteröidä jollain tavalla siinä vaiheessa kun han-

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

kintoja tehdään. Määrä tulee hintojen pudotessa todennäköisesti tulevaisuudessa entisestään kasvamaan.

Puolustusvaliokunnassa tätä lainsäädäntöä käsitelimme ja totesimme, että näihin droneihin, miehittämättömiin lennokkeihin, sisältyy merkittävä kansallista turvallisuutta vaarantava näkökulma, ja sen takia nämä toimenpiteet, joita nyt esitetään, ovat välttämättömiä. Meidän viranomaiset tarvitsevat lisää toimivaltuuksia, niin poliisin kuin Puolustusvoimienkin taholta. Meillä on alueita, jotka on merkitty jo tänä päivänä niin sanotuiksi no drone zone -alueiksi, ja sitten myös väliaikaisia rajoituksia on, mutta myös nopeampia toimenpiteitä tarvitaan.

Meillä tilanne itse asiassa on menossa siihen suuntaan, että ilmatilan loukkauksista tulevaisuudessa yhä useampi osa saattaa tapahtua niin, että emme edes tiedä, kuka sen tosiasiallisesti suorittaa tai mistä se suoritetaan. Tällaista lennokkia voidaan uudella teknologialla ja 5G-aikakaudella lennättää toiselta puolelta maapalloa, ja kone saattaa tulla käymään Suomen puolella ja palata pois, ja silloin olemme aivan uudenlaisen tilanteen edessä.

Toisaalta tämä lisää mahdollisuuksia salakuljetukseen, vakoiluun tai sitten ihan puhtaasti erilaisiin vaaratilanteisiin, kun esimerkiksi meidän Ilmavoimat harjoittelee tai meidän lentokoneet Helsinki-Vantaalla tai muilla lentokentillä ovat tai sitten kun on erilaisia yleisötapahtumia ja muita. Meidän viranomaisten pitää pystyä puuttumaan näihin paremmin, ja tässä lainsäädännössä nimenomaan vahvistetaan sitä puolta, että Puolustusvoimilla on paremmat mahdollisuudet elää ajassa ja puuttua tähän uuteen turvallisuusuhkaan. [Ben Zyskiewicz: Olipa hyvä ja asiantunteva puheenvuoro!]

13.14 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Puolustusvaliokunnan puolella, niin kuin edustaja Heinonenkin, tässä asiassa on työtä tehty, ja haluan tässä yhteydessä kiinnittää huomion yhteen keskeiseen asiaan, johon edustaja Heinonenkin viittasi.

Kyseessä on kasvava teknologinen ala. Nyt keskustelu keskittyy lähinnä droneihin, lennätettäviin järjestelmiin, joita voidaan tosiaan lennättää vaikka maapallon toiselta puolelta, mutta teknologia kehittyä edelleen niin, että erilaisia laitteiden ja sähköisen maailman rajapinnassa kulkevia välineitä nähdään ilmaliikenteen lisäksi tulevaisuudessa yhä enemmän vaikkapa vesiliikenteessä tai muualla. Sen kautta olisi oikein tarpeellista, että meillä eduskunnassa ja ministeriöissä olisi tällaisista poikkihallinnollista otetta näihin droneihin ja dronejen tuomaan uhkaan.

Dronet ovat monelle harrastus, ja hyvä niin, varmaan ihan hyväkin harrastus, mutta tällainen aika lailla säätelemätön tilanne johtaa myös moniin turvallisuusuhkiin. Uhka lentoliikenteelle on ilmeinen silloin kun lennetään tuolla yli 500 jalan, 150 metrin korkeudessa, jossa lentoliikenne kulkee, mutta myös yleisötilaisuuksien yläpuolella lennättäminen on selkeä turvallisuusuhka yleisölle ja kansalliselle turvallisuudelle sitä kautta. Pelkkä lennokin putoaminen aiheuttaa ihmiselle tietenkin monella tavalla korvaamatonta vahinkoa, mutta mitä siinä lennokin kyydissä silloin on, jos joku tarkoituksella yrittää tällaisen yleisöjoukkoon pudottaa? Silloin voivat olla vahingot huomattavasti vielä suuremmat.

Itse kannattaisin kyllä ajatusta siitä, että tämän puolustusvaliokunnan mietinnön hengesä yleistoimivalta edelleenkin lennokkeihin kuuluu poliisille, mutta toivoisin, että yhteiskunnassa mentäisiin siihen suuntaan, että tällainen teknologinen kehitys ja sen mukanaan tuomat riskit myös rekisteröitäisiin. Käyttäjät, jotka droneja käyttävät olisivat viranomaisten rekisterissä, ja myös pelkästään lentolaite, jonka riskit tuossa äsken mainitsin, olisi sitä kautta paremmin viranomaisten tiedossa, mutta myös se tarkoitus, mihinkä näitä

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

laitteita käytetään, pystyttäisiin rekisteröimään joko harrastekäyttöön, ammattikäyttöön tai johonkin muuhun käyttöön. — Kiitos.

13.16 Kari Kulmala sin: Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Puolustusvoimista annettua lakia, eli lakiin lisättäisiin säännökset lennokin ja miehittämättömän ilma-aluksen kulkuun puuttumisesta. Puolustusvoimien toimivaltuudet olisivat niin rajatut, että niiden käyttäminen liittyisi aina Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien toteuttamiseen. Poliisilla olisi jatkossakin yleistöimivalta yleisellä alueella, ja yhteistyöstä poliisin kanssa olisi laissa nimenomaiset säännökset.

Lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten määrä Suomessa on kasvanut suuresti viime vuosina. Näyttäisi siltä, että erilaisten härpäkkeiden hankkiminen on nyt hieman muotia, ja sääntelyä niiden käyttämiseen tarvitaan. Esityksen mukaan yksityisiä käyttäjiä on Suomessa tällä hetkellä, kuten edustaja Heinonen kertoi, noin 50 000 tai jopa 100 000 ja ammattimaisia toimijoitakin on noin 2 200. Tämän lisäksi ulkomaisia toimijoita löytyy myös Suomesta.

Miehittämättömään ilmailuun sisältyy merkittäviä kansallista turvallisuutta vaarantavia näkökulmia. Tällainen uhkakuva vaatii turvallisuusviranomaisille uusia toimivaltuuksia, ja Puolustusvoimien kyky vastata miehittämättömän ilmailun aiheuttamaan turvallisuushkaan on jäänyt erityisesti toimivaltasäännösten puuttuessa tulkinnanvaraiseksi. Toimivaltasäännökset paranevat tämän hallituksen esityksen myötä.

Näiden toimivaltuuksien puute on vaikeuttanut merkittävästi myös poliisin, Rajavartiolaitoksen, Tullin ja Rikosseuraamuslaitoksen mahdollisuuksia puuttua lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten kulkuun. Ensimmäiset huume-erät on jo kuljetettu vankilan muurien yli tällaisilla lennokeilla. Tällainen lennokkihan on myös erinomainen laite salakuljettaa tavaraa tai valokuvata rajavyöhykkeellä maastoa. Laitteella on myös erittäin helppo kuvata naapurinrouvaa tämän ottaessa aurinkoa omalla pihamaallaan. [Jukka Gustafsson: Ei kai?] Kaikki edellä mainitsemani kuvaukset on jo nyt laissa kielletty.

Eduskunnan käsittelyssä onkin tämän esityksen lisäksi myös toinen hallituksen esitys, jolla lennokkien ja miehittämättömien ilma-alusten muodostamaan haasteeseen pyritään vastaamaan. On selvää, että jokaisella viranomaisella tulee olla selkeät toimivaltuudet puuttua laittomaan tekoon. Joka tapauksessa miehittämättömän ilmailun sääntelyssä on kansainväliselläkin tasolla menossa nopea kehitysvaihe.

Miehittämättömät lennokit ovat erinomaisia silloin, kun on kyseessä jokin Puolustusvoimien turvaamistehtävä, esimerkiksi erityistä suojelua tarvitsevien henkilöiden turvallisuuden tai erityisen omaisuuden kuljetusten koskemattomuuden suojaamiseksi. Puolustusvoimat antaa virka-apua myös poliisille tietyin perustein, vaikka myös poliisilla on omia lennokkeja sekä niiden käyttöön koulutettuja henkilöitä. Poliisilla lennokkeja käytetään onnettomuuksien tutkimiseen sekä muuhun laissa säädeltyyn tarkoituksenmukaiseen toimintaan. Lennokit helpottavat poliiseja myös näin syksyllä metsään kadonneiden henkilöiden etsinnässä.

Arvoisa rouva puhemies! Miehittämättömät lennokit ovat tulleet jäädäkseen, myös yksityiseen käyttöön. Niiden käyttöön on oltava selvät säännökset, ja tämäkin hallituksen esitys on osa niitä, vaikka koskeekin lähinnä Puolustusvoimien toimintaa.

13.20 Jaana Pelkonen kok: Arvoisa rouva puhemies! On korkea aika, että tämän asian vakavuus aletaan ymmärtää ja vihdoinkin ottaa myös tosissaan. Kuulimme puolustusvalio-

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

kunnassa laajan kattauksen asiantuntijoita, ja kuten edustaja Heinonenkin omassa puheenvuorossaan totesi, miehittämättömään ilmailuun sisältyy merkittäviä kansallista turvallisuutta vaarantavia näkökulmia.

Erityisen huolestuttavaa on se, kuten useammassa puheenvuorossa on todettu, että kennelläkään Suomessa ei tunnu olevan tarkkaa käsitystä siitä, kuinka paljon näitä erilaisia vempaimia, jos näin voi asian myös ilmaista, käytössä on. Skaala vaihtelee todellakin noin 50 000:sta 100 000:een, ja kyseessä on arvio, ja tässä arviossa on valtava heitto.

Kiinnitimme valiokunnassa myös huomiota siihen, että jatkotyössä on tarkasteltava myös sitten muita kuin ilmassa liikkuvia kansallista turvallisuutta vaarantavia lennokkeja — tai siinä tapauksessa ne eivät ole lennokkeja, jos ne liikkuvat maalla tai merellä, mutta kansallista turvallisuutta voidaan vaarantaa myös muilla kauko-ohjattavilla laitteilla, liikkuvat ne sitten merellä tai maalla. Eli työskätkää tässä asiassa riittää vielä pitkälle tulevaan.

13.21 Veera Ruoho kok: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys laiksi Puolustusvoimista annetun lain muuttamisesta on hyvin kannatettava. Teknologian kehitys, paitsi että se on hyödyllistä, myös tuo mukanaan rikollisille työkaluja, kuten, arvoisat edustajat Heinonen ja Kulmala, olette täällä jo kertoneetkin. Tosiaan, edustaja Kulmala jo mainitsikin näistä, vankilan muurien sisäpuolelle on jo huume-eriä viety. Sitten kun ollaan näitä tiedustelulainsäädäntöpakettejakin täällä nyttien säätämässä, meidän on hyvä muistaa se, että aina ne rikolliset ovat näillä omilla vehkeillään askeleen edelläpäin. Että dronen avulla voidaan tosiaankin muun muassa tarkkailla semmoisistakin paikoista, mihin normaalisti ei päästä.

13.22 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Dronen lennätys on varmasti mielenkiintoinen harrastus, ja todellakin niitä voidaan käyttää myös varsin hyödyllisiin tarkoituksiin, esimerkiksi etsintätilanteisiin, mutta samalla on todettava, että myös vaaratilanteet lisääntyvät. Äitienpäivänä Helsinki—Vantaalla sattui vakava vaaratilanne, kun dronea lennätettiin kielletyllä alueella lentoaseman lähellä, ja täällä on kuvattu muitakin ongelmatilanteita, muun muassa huumeiden kuljetusta vankiloihin.

No, yleistöimivalta valvonnasta todellakin kuuluu poliisille, niin kuin tällä on todettu, mutta nyt käsittelemme tätä Puolustusvoimien lainsäädäntöä. Pitäisin kyllä tärkeänä myös, että saisimme tänne eduskuntaan sisäministeriöltä esityksen, jossa näitä poliisin toimivaltuuksia selkeytettäisiin, koska kyllä poliisin tulisi pystyä selvittämään, kenen ilma-alus siellä taivaalla lentää, ja tulisi olla myös hyvin selkeät pelisäännöt siihen, milloin lennokin kulkuun voidaan puuttua. Siinä mielessä kannatan tätä edustaja Mika Karin esiin ottamaa ajatusta rekisteröinnistä näissä tilanteissa, jotta pystytään sitten valvomaan mahdollisia vaaratilanteita ja ehkäisemään niitä.

Puhemies Paula Risikko: Meillä onkin tuolla lehterillä sisäministeriön väki, niin he saivat heti tietää, mitä toivotaan meidän aikaisemmalta sisäministeriltämme.

13.24 Olli-Poika Parviainen vihr: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on tosiaan tarpeellinen laki, kuten täällä on todettu, ja sitä on hyvässä hengessä käsitelty. Lennokkiteknologia kehittyi koko ajan, ja sikäläkin on erittäin hyvä, että laki on teknologianeutraaliksi rakennettu. Lähtökohdanhan tulisi olla se, että kun syntyy jokin sellainen uusi innovaatio, jolla voidaan tehdä paljon hyvää mutta mahdollisesti myös ikäviä asioita, niin laki olisi proak-

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

tiivisesti sellainen, ettei jokaisen teknologisen keksinnön kohdalla tarvitsisi erikseen lakia tarkistaa.

Tässä mietinnössä erikseen todetaan myös se, että otetaan kantaa vain lentäviin laitteisiin, ja hallintovaliokunnassa kiinnitimme huomiota erityisesti siihen, että meidän tulisi tarkastella myös muita kauko-ohjattavia ja etenkin autonomisia laitteita. Tulevaisuudessa autonominen teknologia tulee lisääntymään hyvin monilla eri tavoilla, ja kysymyshän on ihan kansainvälisen tason kysymyksestä, koska esimerkiksi Yhdistyneissä kansakunnissa käydään tälläkin hetkellä jonkin verran keskustelua siitä, mitä autonomisille asejärjestelmille pitäisi tehdä. Tämä on sen suuntaista keskustelua, jota meidän kannattaisi käydä täällä Suomessakin, koska siinä ollaan hyvin perustavanlaatuisten eettisten kysymysten äärellä.

No, lennokkien toiminnan rajaamisessa parhaaksi katsotuilla alueilla tai esimerkiksi rajavyöhykkeellä ollaan tietenkin hieman kevyempien asioiden mutta yhtä tärkeiden asioiden äärellä, ja uskon, että on myös harrastajien etu, että meillä on selkeä lainsäädäntö, joka on sikäli myös pysyvää, että tätä ei tarvitse jatkuvasti päivitellä.

Mutta kiinnittäisin huomiota vielä kerran siihen, että sen lisäksi, että olemme kiinnittäneet huomiota ilmassa liikkuviin laitteisiin, meidän tulisi tarkastella myös muilla tavoin liikkuvia laitteita ja käynnistää Suomessakin laajempi keskustelu siitä, mitä me haluamme autonomisilta järjestelmiltä jatkossa ja miten niitä olisi syytä säädellä niin siviilikäytössä kuin mahdollisesti sotilaskäytössäkin.

Puhemies Paula Risikko: Nyt on tilanne se, että täällä on neljä puheenvuoropyyntöä. Meillä on tasan 4 minuuttia aikaa, me emme näitä kaikkia kerkiä ottaa, mutta tarjoan teille debatti- eli vastauspuheenvuoroa. Ketkä näistä henkilöistä haluavat käyttää vastauspuheenvuoron?

13.26 Markku Rossi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Heinonen aloitti hyvin tuon lakiesityksen purkamisen, ja tämä ”no drone zone” on kyllä paikallaan. Minulle tuli mieleen tästä myös sitten tällainen meidän kansalaiskäyttäytymiseemme liittyvä ”no phone zone”, eli voisiko olla myös niin, kun en usko, että se lainsäädännön kautta juurikaan auttaa? Puhelinten käyttö varsinkin onnettomuustilanteissa on aika häkellyttävää. Olen ollut yhden kerran kuolonkolaripaikalla auttamassa, ja suuri osa ihmisiä tuli siihen ensimmäisenä kuvaamaan ja todennäköisesti myymään niitä kuvia vielä ulospäin. Minusta se on siis moraalisesti niin tuomittava asia. Lainsäädännön kautta siihen varmaan on vaikeaa lähteä puuttumaan, mutta minä toivoisin kyllä, että tällainen kansalaiskeskustelu siitä, viemmekö teknologiaa eteenpäin vai viekö teknologia meitä jollakin tavoin eteenpäin, olisi paikallaan.

13.27 Mika Kari sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Olin myös itse joi-tain kuukausia sitten kuuntelemassa eduskunnan Pikkuparlamentissa englantilaista profes-soria, joka kertoi autonomisista asejärjestelmistä ja tästä teknologiaharppauksesta. Kyse ei siis ole hitaasta etenemisestä vaan todellisesta vallankumouksesta, joka meidän ovillamme kolkuttaa.

Haluan kiittää edustaja Räsästä kannatuksesta ehdotukselleni, että dronet, miehittämätömät ilma-alukset, saataisiin rekisterin piiriin. [Timo Heinonen: Heinonen esitti jo!] Pitäisin sitä oikein tarpeellisena ja mielekkäänä. Samassa yhteydessä tästä aihepiiristä, kun

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

edustaja Parviainen tuossa mainitsi, että tuolla hallintovaliokunnan puolella asiasta on keskusteltu pitkään, sielläkin olen pitänyt tätä samaa näkemystä esillä, että me tarvitsisimme rekisterin näille asioille.

Luottamus harrastajiin on vahva, ja luottamus ammattilaisiin on vahva, mutta silloin, kun jotain tapahtuu näissä asioissa, kysytään tietenkin, mistä asiat johtuvat, ja siinä helposti [Puhemies koputtaa] katseet kääntyvät tänne lainsäädännön piiriin.

13.28 Arto Pirttilahti kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on pidetty erinomaisia puheenvuoroja tämän Puolustusvoimista annetun lain korjaamiseksi ja tekemiseksi. Itse nostaisin sen, niin kuin tässä edustaja Parviainenkin otti esille, että meillä teknologia kehittyi koko ajan nopeammin ja muun muassa juuri dronejen kantokyky kasvaa. Tässä puhutaan, keskustellaan siitä, että näillä ruvetaan kuljettamaan ihmisiä.

Nämä dronet ovat hyvin laajassa käytössä, muun muassa maa- ja metsätalouspuolella, esimerkiksi viljelyn suunnitelmien laatimisessa, ja sitten juuri esimerkiksi metsätalouden osalta katsotaan myrskytuhoja mutta tehdään myös metsätaloussuunnitelmia dronejen avulla. Se on jokapäiväinen käyttöväline jo maa- ja metsätaloudenkin puolella.

Mutta yhdyin näihin, että me saisimme tämän harmaan tai niin sanotusti rikollisenkin toiminnan kuriin näitten laitteitten rekisteröinnillä.

13.29 Ville Vähämäki ps (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Yhdyin siihen toteamukseen, että nämä lennokit pitää pystyä tunnistamaan ja sitten myöhemmässä vaiheessa myöskin suojatusti, hallitusti haltuunottamaan ja tipauttamaan taivaalta, jos jotakin uhkia havaitaan.

Nostan esille myös sen tekijän, että nämä lennokit ovat ihan keskeinen osa meidän uutta logistiikkaamme ja myöskin logistiikan hiilijalanjäljen pienentämistä, koska näillä lennokeilla voidaan kuljettaa pieniä lääkepaketteja tai sitten satoja kiloja painavia paketteja.

Näin ollen meillä on paljon säätelyä vielä tehtävänä lennokkien logististen jakelupisteitten osalta, niin että saataisiin niitä synnytettyä yhteiskuntaan. — Kiitos.

13.30 Simon Elo sin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomessa nimenomaan siviilikäytössä, pois lukien nyt tämä hallituksen esitys Puolustusvoimista, dronejen säätely on ollut löyhää, ajatuksena se, että mahdollistetaan erilaisia ratkaisuja. Mutta mitä pidemmälle mennään, sitä enemmän varmaan pitää arvioida sitä, pitääkö säätelyä tarkentaa joiltain osin.

Toisaalta tässä on tullut hyvin, esimerkiksi tässä Pirttilahden puheenvuorossa, se, kuinka paljon erilaisia käyttötarkoituksia näille miehittämättömille lennokeille on: voidaan tarkastaa sähkölinjoja, tuulivoimaloita, siltoja, kattoja, eläinkantojen muutoksia, niin kuin tässä tuli esiin esimerkiksi maatalouteen liittyen. Mutta tällainen logistinen käyttö tällä hetkellä on ollut aika pientä. Posti on joitakin vuosia sitten kokeillut tätä, mutta ilmeisesti ei ole riittävästi sitten vielä ollut niin sanotusti kantokykyä ja myöskään taloudellista hyötyä siitä, että näitä olisi käytetty.

Mutta jos ajatellaan Suomea haja-asutuksen maana, pieni väestö isolla alueella, niin kylähän kaiken maalaisjärjen mukaan tästä pitäisi olla Suomelle nimenomaan hyötyä. Ja toivon, että näitten turvallisuusnäkökohtien lisäksi [Puhemies koputtaa] yhä enemmän tutkitaisiin myös näitä siviilikäytön mahdollisuuksia.

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

13.31 **Timo Heinonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ensimmäinen puheenvuoroni meni varmaan osittain ohi. Se oli ihan kelpo puheenvuoro omasta mielestäni, vaikka valtaosa yleisöstä sen aikana lähtikin, ja siinä toin esille ajatuksen tästä rekisteröinnistä, ja hyvä, että se on täällä laajemminkin esille noussut. Itse uskon samalla lailla, että tämä on vasta alkusoittoa sille kaikelle, mitä robotiikka- ja automaatiopuolella tulee tapahtumaan, ja edustaja Parviainen piti erinomaisen hyvän puheenvuoron tästä isosta kokonaisuudesta.

Tämä Airiston tapaus, jossa myös dronet olivat jollain tavalla uutisoinnissa mukana, myös herätteli siihen, että tänä päivänä on olemassa jo erilaista teknologiaa, millä koneita pudotetaan alas, ja ne saattavat jälleen aiheuttaa omanlaisiaan uhka- ja turvallisuuskysymyksiä. Tämä kokonaisuus on kyllä valtavan suuri, ja nimenomaan ehkä on niin, että tässä pitää etsiä ratkaisuja, jotka ovat teknologianeutraaleja ja ennen muuta sellaisia, että näihin voidaan puuttua. [Puhemies koputtaa] Ajatellaanpa vaikka tilannetta, kun autot ryhtyvät kulkemaan ilman kuljettajia.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 72/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen. Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 142/2018 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 22/2018 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 142/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 143/2018 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 23/2018 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 143/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 118/2018 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 10/2018 vp

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 118/2018 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi pelastuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 64/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 12/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.11.2018 pidettävään täysistuntoon.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 9/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 13/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.11.2018 pidettävään täysistuntoon.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 31/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 14/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.11.2018 pidettävään täysistuntoon.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle eurooppalaisesta ajoneuvo- ja ajokorttitietojärjestelmästä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Hallituksen esitys HE 155/2018 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 24/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.11.2018 pidettävään täysistuntoon.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Maanmittauslaitoksesta

Hallituksen esitys HE 89/2018 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 13/2018 vp

Pöytäkirja PTK 108/2018 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 6.11.2018 pidettävään täysistuntoon.

13. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 6.11.2018 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.34.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola